

PRAVIDLA PRO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (VYUČUJÍCÍ)

1. Vedení a oponování bakalářské práce

Vedoucí by měl/a být seznámen/a s požadavky na bakalářské práce,¹ s průběhem obhajoby a hodnocením bakalářské práce².

Role vedoucí/ho a konzultanta/ky

Autorem či autorkou práce je studující. Kvalita výsledného textu odráží jeho/její samostatnost, iniciativu, znalosti a schopnosti.

Vedoucí práci vede a provází studující/ho celým procesem tvorby práce, popřípadě upozorňuje na klíčové nedostatky celkového směřování práce.

Frekvence konzultací závisí na individuální dohodě s vedoucí/m. Nastavení způsobu spolupráce by mělo proběhnout na jejím začátku – tak, aby studující neočekával/a časově nerealistický nebo typově nežádoucí způsob intervence vedoucí/ho do procesu tvorby bakalářské práce.

Studující má možnost s vedoucí/m konzultovat také **přípravu na obhajobu** bakalářské práce.

Povinností vedoucí/ho není práci editovat, ani opravovat. Vedoucí práce také nemůže garantovat výslednou známku. Ta vychází z průběhu obhajoby, posudků a diskuse mezi členkami a členy komise (viz níže).

Konzultant/ka se studující/m diskutuje vybrané aspekty práce. Není jeho/jejím úkolem nahrazovat vedoucí/ho.

Pokud vedoucí, konzultant/ka či studující není spokojen/a s průběhem spolupráce, může se obrátit na garanta/ku bakalářského studia a požádat o přidělení nové/ho vedoucí/ho, resp. konzultanta/ky.

Volba tématu a vedoucí/ho bakalářské práce

Studující si volí téma a vedoucí/ho své práce. Oslovený/á vedoucí může s ohledem na své časové kapacity přijmout či odmítnout.

O schválení externí/ho vedoucí/ho či konzultanta/ku musí studující požádat garanta/ku studia.

Návrh tématu studující odevzdává v podobě Anotace. Jedná se o vedoucím práce schválený draft tématu bakalářské práce, který obsahuje: název tématu; popis řešeného problému; návrh jeho řešení. Na základě odevzdání a schválení anotace vedoucí uděluje zápočet a zadává téma do IS MU.

Zadání tématu v IS MU

Oficiální zadání vyplňuje vedoucí práce v *Rozpisu témat závěrečných prací* v IS MU. V termínech daných terminářem závěru studia.

Zadání práce musí být po odborné stránce adekvátně náročné ukončovanému stupni studia,

V zadání musí být vymezené konkrétní cíle, jejichž naplnění může komise hodnotit.

Projekt bakalářské práce

Konkrétní podobu projektu určuje vedoucí práce.

Hlavní část projektu vychází z důkladné literární rešerše, popisuje řešený problém a návrh jeho řešení.

¹ <https://medzur.fss.muni.cz/pro-studenty/bakalarske-studium/bakalarske-prace/pravidla-pro-psani-bakalarskych-praci>

² <https://medzur.fss.muni.cz/pro-studenty/bakalarske-studium/statni-zaverecna-zkouska>

Součástí projektu je také studijní plán, tj. časový harmonogram předmětů (včetně seminářů k bakalářské práci), které má studující absolvovat, aby získal kompetence a dovednosti potřebné pro vypracování bakalářské práce a soupis použité či navržené literatury.

Finální podoba a odevzdání závěrečné práce

Studující mají k dispozici univerzitní šablonu, povinná je pouze její první strana.

Strukturu vlastního textu bakalářské práce, typy příloh a další formální parametry určují pravidla katedry.³

Podstatnými vlastnostmi bakalářské práce jako celku jsou **proporčnost** (vyváženost jednotlivých částí) a **soudržnost** (argumentační, obsahová i textová). Hlavním cílem tedy je, aby celá práce měla logickou a koherentní strukturu (při dodržení těchto principů tedy lze např. členění či pořadí kapitol variovat).

Závěrečná práce má předepsaný **rozsah** (bakalářská od 10 tisíc do 15 tisíc slov; diplomová od 20 tisíc do 25 tisíc slov). Do tohoto rozsahu se nepočítají poznámky pod čarou, obsah, přílohy. Nedodržení spodní hranice je považováno za nesplnění formálních požadavků. Překročení horní hranice je třeba předem schválit vedoucí/m práce, ten/ta tak učiní v opodstatněných případech (např. s ohledem na typ či specifickou povahu práce).

Absence kterékoli podstatné formální části bakalářské práce (jako jsou kontext, metody, reflexe...) vede k jednoznačnému hodnocení – neprospěl/a. Dodatečně nelze k práci nic přikládat či dodávat.

Odevzdání bakalářské práce

Závěrečnou práci splňující předepsané formální náležitosti **odevzdává studující** v elektronické podobě včetně případných samostatných příloh do archivu závěrečných prací v IS MU. Odevzdává také jednu tištěnou verzi práce, kterou mu komise po obhajobách vrátí.

Bezprostředně po odevzdání práce **vedoucí provádí kontrolu práce v IS MU** vč. ověření, zda se nejedná o plagiát (za využití nástrojů IS MU).

Citlivé přílohy

Případné nezveřejnění bakalářské práce se řídí vysokoškolským zákonem a je dočasné. V opodstatněných případech může vedoucí práce povolit skrytí příloh citlivé povahy, které se řídí vnitřními pokyny MU, a to při zadání tématu (nejpozději však k datu odevzdání pracovní (tzv. hrubé) verze práce).

Způsob hodnocení bakalářských prací⁴

³ <https://medzur.fss.muni.cz/pro-studenty/bakalarske-studium/bakalarske-prace/pravidla-pro-psani-bakalarskych-praci>

⁴ <https://medzur.fss.muni.cz/pro-studenty/bakalarske-studium/statni-zaverecna-zkouska>

2. Kritéria hodnocení bakalářských prací

a. Produktové

Bakalářská produktová práce ukazuje schopnost studujících samostatně zvolit téma, autorský záměr, cílovou skupinu (CS), k tomu příslušný žánr a médium a metody práce, stejně jako schopnost vyargumentovat volbu stylistických prostředků ve vztahu k autorskému záměru a médiu/žánru. Produkt by měl být žurnalistický, výjimečně může mít i jinou povahu. Textová a produktová část práce jsou při hodnocení rovnocenné.

Kritéria hodnocení:

- ☒ **Koherence.**
- ☒ **Etika** novinářské práce a její specifika (stigmatizace, stereotypizace).
- ☒ **Formální náležitosti:** povinné součásti, stylistika, citace, rozsah.
- ☒ **Autorský záměr a jeho naplnění:** jasně formulovaný, dosažitelný a přínosný záměr, který se promítá do žurnalistických produktů.
- ☒ **Téma:** vhodně zvolené ve vztahu k CS a médiu, relevantní, přínosné; hodnotí se také přístup k tématu a originalita (novost, volba perspektivy apod.).
- ☒ **Autorský novinářský vklad:** zjevné novinářské úsilí, které musel/a studující vynaložit, hodnotí se vhodnost, náročnost (časová, technická, organizační, ekonomická apod.) a originalita (novost, netradiční způsob zpracování apod.) zpracování.
- ☒ **Představení tématu v souvislostech:** koncentrované a propojené uchopení zvoleného tématu a vymezení jeho klíčových aspektů za pomoci relevantní odborné literatury a dalších zdrojů; téma je zarámováno/usazeno v širším kontextu/souvislostech, přičemž hlavní akcent je položen na aktuální/řešený problém.
- ☒ **Volba žánru a jeho charakteristika:** relevance s ohledem na autorský záměr, CS a médium, funkční popis žánru založený na rešerši odborné literatury a praxe v cílovém médiu.
- ☒ **Metody:** volba novinářských metod a metod sběru informací o cílovém médiu opírající se o teoretickou/odbornou literaturu a přístupy, pravidla a zásady uplatňované v cílovém médiu a jeho redakci; jsou pojmenovány limity a možnosti zvolených metod a postupů ve vztahu k tématu a cílovému médiu.
- ☒ **Cílové médium:** funkční charakteristika s ohledem na cíl práce.
- ☒ **Žurnalistické produkty:** v souladu s představenými poznatky a postupy, naplňují parametry cílového média (bez ohledu na reálné uveřejnění); přiměřený rozsah.
- ☒ **Reflexe:** schopnost zdůvodnit tvůrčí volby a analyzovat jednotlivé prvky díla ve vztahu k vztahu k autorskému záměru (tematu a cílové skupině) a médiu (čili žánru).

b. Výzkumné (diskurzivní analýza, historické práce)

Ve výzkumné⁵ bakalářské práci prokazují studující především schopnost samostatně řešit dílčí problémy, kriticky pracovat s prameny a odbornou literaturou, komplexně nahlížet na zvolenou tematiku, používat zvolené metody, interpretovat data, prezentovat výsledky vlastního studia a z nich vyplývající vlastní argumenty na náležité jazykové úrovni.

Kritéria hodnocení:

⁵ V rámci výzkumné bakalářské práce je možné zpracovávat pouze diskurzivní analýzu či psát historickou práci.

- ✓ **Relevantní téma:** akademicky a společensky relevantní, ideálně též aktuální a významné.
- ✓ **Teoretická robustnost:** kritická práce s výstupy důkladné teoretické rešerše.
- ✓ **Koherece:** Výzkumný problém, teoretický background, otázky, zvolená metodologie i diskuse výzkumných zjištění by měly tvořit celek a vzájemně na sebe navazovat.
- ✓ **Adekvátnost a transparentnost výzkumných metod a technik:** vzhledem k typu práce i výzkumným otázkám, odpovídající množství dat.
- ✓ **Kredibilita a kvalita provedení analýzy:** transparentnost, poctivá práce s daty.
- ✓ **Etika.**
- ✓ **Formální náležitosti:** povinné součásti, stylistika, citace, rozsah.

c. Systematická přehledová stať

Cílem přehledové stati je systematicky zmapovat, shrnout a zhodnotit výzkum ve zvolené oblasti. Studující prokazuje především schopnost samostatně řešit dílčí problémy, kriticky pracovat s prameny a odbornou literaturou, komplexně nahlížet na zvolenou tematiku, používat zvolené metody, interpretovat data, prezentovat výsledky vlastního studia a z nich vyplývající vlastní argumenty na náležité jazykové úrovni.

Kritéria hodnocení:

- ✓ **Relevantní téma:** akademicky a společensky relevantní, ideálně též aktuální a významné.
- ✓ **Teoretická robustnost:** vymezení konceptů a základních teorií relevantních pro řešenou problematiku, kritická práce s výstupy důkladné teoretické rešerše.
- ✓ **Adekvátnost metod a technik přehledu:** strukturovaný, standardizovaný metodologický postup aplikovaný na zdůvodněně zvolený vyčerpávající soubor prací na dané téma (tj. vyčerpávající po zohlednění kritérií pro výběr studií: téma, zvolené časové období, databáze apod.). Konkrétní použité techniky přehledu (např. analýzy poznatků, syntézy) by měly korespondovat s otázkami a cíli přehledu.
- ✓ **Adekvátní popis metodologického postupu:** podrobný popis metod a kritérií použitých k identifikaci a hodnocení jednotlivých studií a také metod analýzy a syntézy výsledků. Přehled by měl vycházet z dostatečně precizní výzkumné otázky a usilovat o naplnění přiměřených a měřitelných a srozumitelně formulovaných cílů přehledu.
- ✓ **Kredibilita a kvalita provedení analýzy:** *flow diagram*, zdůvodnění vyřazení studií v jednotlivých krocích, poctivá a důkladná práce s poznatky, transparentnost. Pro každou studii je třeba uvést sledované charakteristiky, včetně bibliografického odkazu. Doporučuje se použít tabulky. Pokud bude součástí postupu, měli byste reflektovat kvalitu jednotlivých studií nebo zvolených aspektů. Přehled by měl obsahovat korektně provedenou syntézu studií nebo jejich výsledků (např. narativní, tabulace, statistickou).
- ✓ **Kredibilita a kvalita diskuze výsledků přehledu:** Práce by měla obsahovat diskuzní část, ve které budete interpretovat výsledky v kontextu jiných výzkumů, teorií a literatury a implikací pro budoucí výzkum. Diskuzní část by také měla obsahovat diskuzi limitů na úrovni studie a jednotlivých výsledků (např. riziko zkreslení) a na úrovni přehledu (např. nebyla získána všechna data, zkreslení při reportování), a také reflexi přínosu přehledu pro vývoj oboru a pro ostatní badatele.
- ✓ **Etika.**
- ✓ **Formální náležitosti:** povinné součásti, stylistika, citace, rozsah.

3. Obhajoba bakalářské práce

Posudky

Na odevzdanou závěrečnou práci vypracují posudek vedoucí a oponent/ka a vloží do IS MU nejpozději 5 pracovních dnů před termínem obhajoby.

Oponenta/ku přiděluje garant/ka studijního programu.

Oponent/ka závěrečnou práci po jejím finálním odevzdání kriticky čte a hodnotí. Úkolem oponenta/ky je posoudit celkovou kvalitu práce a poukázat na její přednosti a nedostatky.

Vedoucí bakalářské práce a přidělený/á **oponent/ka** práci hodnotí na základě kritérií specifických pro jednotlivé typy prací. Jejich úkolem je po přečtení práce napsat po jednom **posudku**. **Oba o svých názorech na kvalitu a hodnocení práce ideálně společně diskutují ještě před obhajobou práce.**

Posudek musí obsahovat: název práce, jméno autora/ky práce, datum vypracování posudku, popis, zda se jedná o posudek oponenta/ky nebo vedoucí/ho práce a návrh hodnocení.⁶ Navržené hodnocení se vztahuje k podobě práce v době vypracování posudku. **Posudek by neměl přesahovat 2 strany textu (kromě výjimečných případů, typicky u nevyhovujících prací), aby bylo možné ho v rámci obhajoby přečíst.**

Struktura posudku je volná. Posudek by měl obsahovat:

- stručné shrnutí tématu práce a jejích výsledků (není třeba opakovat informace uvedené v zadání práce nebo v práci samotné);
- slovní komentář k jednotlivým aspektům práce, je vhodné uvést jak přednosti, tak nedostatky;
- konkrétní připomínky, z nichž se může student/ka poučit;
- explicitní návrh celkového hodnocení, který odráží uvedený slovní komentář;
- případně otázky k obhajobě;
- vedoucí práce hodnotí kromě dalšího také samostatnost a tvůrčí přístup autora či autorky.

Obhajoba

Přípravu na obhajobu mají studující možnost konzultovat s vedoucí/m své práce, případně se mohou zúčastnit přípravného semináře v týdnu před obhajobou bakalářské práce.

Obhajoba práce je součástí státní bakalářské zkoušky a je při ní předpokládána účast vedoucí/ho práce i oponenta/ky. Pokud se nemůžete jako vedoucí nebo oponent/ka práce na obhajobu dostavit, pošlete prosím vždy omluvu předem vedoucí/mu příslušné zkušební komise.

O výsledné známce za obhajobu bakalářské práce rozhoduje vícečlenná komise na základě průběhu obhajoby. Komise při hodnocení vychází z prezentace bakalářské práce, posudků vedoucí/ho a oponenta/ky a také z průběhu diskuze se členy komise.

⁶ <https://medzur.fss.muni.cz/pro-studenty/bakalarske-studium/statni-zaverecna-zkouska>